

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R.-T.” címére Szászvárosra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1904. december 18.

12. szám.

Pártoskodás.

Most, mikor hazánk politikai egén fekete, vihart jósló fellegek tornyosodnak, sőt már távolról a dörgés moraja is hallatszik, a cikkünk fölé illesztett felírás olvasása után akadnak olyanok, kik azt fogják hinni, hogy kilépve a mindennapi békés foglalkozásunk teréről, a politika zürzavaros terére szándékozunk lépni. Eszünk ágában sincs! Hagyjuk ezt az arra hivatottaknak és a nem hivatott olyanoknak, kik feltűnési viselkedetgből vagy más rugók behatása alatt avatkoznak a politizálás nem könnyű mesterségébe, többet rontván, mintsem építvén ott azután avatlatlan kezeikkel.

Mi a magunk elé szabott feladatunkhoz hiven megmaradtunk a nekünk kedves és szinte szívünkhöz nőtt erdészethöz és vadászatnál. Ez a kettő az, mely lefoglalja magának szívünk minden dobbanását, agyunk minden gondolatát. Ezek azok a dédelgetett kedvenceink, melyekről figyelmünket sem a politikai viharok, sem az életünk menetére irányuló sorscsapások vagy bármi bajok el nem terelhetik. Mi szeretjük az erdőt, földünknek eme legfőbb ékességét, rajongunk az izmainkat erősítő s lelkünket felvidítő vadászatért s ennek a rajongásunknak természetes kifolyása az, hogy szeretjük mindazt, a mi ezekkel bármily összefüggésben van s azokkal, kik ezeket az érzelmeinket osztják, szívbéli kapcsolatban s igaz barátságban élünk.

Ez a szívbéli, őszinte barátság fűz minket

az erdészeti és vadászat legbuzgóbb apostolaihoz, legtevékenyebb munkásaihoz, erdészeti és vadászati altisztekhez.

Csodálkozva s bámulattal szemléljük ezt a két derék testületet, melyek legtöbb tagja nem csunya haszonlesésből, hanem egész odaadással, szíve egész melegével csüng magasztos és nemes hivatásán s bár az neki a legtöbb esetben nem az édes, hanem a mostoha anya kenyerét nyújtja, a mostohaságot az édes fiu szeretetével viszonozza.

Mert nem áltathatja magát senki azzal, hogy az erdészeti és vadászati altisztek előtt akkor, midőn ugyan szép, de rögös és tüskés pályájukra lépnek, ebbeli cselekedetüknél első sorban a kenyérkeresetet tartják szemük előtt. Nem. Őket nem a jövő jólet csábjai vonzzák; hiszen ismerik jól az erdészeti és vadászati pályát már akkor, mielőtt arra ráléptek volna. Látják elődeiket gyakran nemcsak a szegénységgel, de a valóságos nyomorral is küzdeni s mégis készek ez után a keserű kenyér után kapni. Más után vágyódnak ezek: a szép és nagy természet s az abban való szabad élet után.

Ezt a nemes lelkesedést, ezt az önzetlen szeretetet látva, csodálattal és tisztelettel kell tekintenünk az erdészeti és vadászat egyszerű, de derék bajnokaira.

Szeretjük az erdészeti és vadászati személyzetet s ez a szeretetünk osztatlan, egyaránt mindegyiké. Örömtől sugárzó arccal szemléljük

a derék férfiak nemes buzgólkodását, melylyel terhes és gyakran veszedelmes szolgálatukat teljesítik, de sajnos, vannak olyan pillanatok is, melyekben sugárzó arcukat árny borítja s szívünk érzelmei elkeserednek.

Olyankor történik ez, midőn azt látjuk, hogy ezeknek a testületeknek tagjai bár valamennyien ugyanegy cél felé törekednek, ugyanegy ügyet szolgálnak, nem egyek s a helyett, hogy a hivatásuk révén őket összekötő láncot erősítsék, azt meglazítani, sőt elszakítani igyekeznek.

Az erdészeti és vadászati altisztek ügyeinek és érdekeinek szolgálatában eltöltött s immár egy évtizedet meghaladó idő alatt sajnosan kellett tapasztalnunk, hogy az erdészeti és vadászati altisztek között nincs meg az igazi testvéri szeretet, önzetlen barátság és egymásnak kölcsönösen való megbecsülése s a hol ilyen szórványosan mutatkozik is, az inkább csak a látogat kedvéért van meg.

A szakiskolát végzett fitymálva beszél a magán szorgalom útján vizsgázottról s lenézi azt, a kincstár vagy valamely herceg és más nagyur szolgálatában álló félvállról tekint alá a mostohább sorsban élő járásira, községire, vagy valamely kisebb uradalom szolgálatában állóra, szóval nincsen meg köztük az együttérzés, az összetartás, hanem annál nagyobb mértékben ütötte fel tanyáját sziveikben a széthúzás, az egyenlenség és az összeférhetetlenség érzülete.

Az ilyenek, kik ezeknek a rossz érzelmeknek engednek helyet sziveikben, megfélekeznek

arról, hogy a hányan, valamennyien egy és ugyanazt a célt szolgálják s ha szolgálati és hatáskörük állomáshelyük szerint némiképp változik is, ha javadalmazási és életviszonyaik nem is egyformák, a végcél, a mely felé törekedniök kell, ha munkakörüket jól betölteni s hivatásukat buzgón teljesíteni akarják, csakis egy lehet: megvédeni és tehetségükhöz képest gyarapítani a reájuk bízott közkincset s ez által nem csak kenyéradójuknak, de valamennyiünk közös édesanyánknak, szeretett hazánknak hasznos szolgálatot tenni, szóval úgy munkálkodni, hogy a Szent Írás ama szavai: „Jól vagyom, jó és hű szolgám; kevésben hű voltál, sokra bizlak ezután“ rájuk is alkalmazhatók legyenek.

Az erdészeti és vadászati altiszteknek be kell látniok, hogy csak akkor érdemlik ki igazán polgártársaik tiszteletét és megbecsülését, ha ők maguk is egymást tisztelik és becsülik s terhes és felelősségteljes szolgálatuk teljesítésében nem széthúzza s egyik a másika ellen agyarkodva járnak el, hanem inkább egymást mindenkor hűségesen segítik s karöltve, kéz kézben, szoros baráti kapcsolatban, erőiket egyesítve haladnak közös céljuk felé.

Írtsuk ki tehát a pártoskodás, a viszálykodás mérges fekélyét sziveinkből s egyesüljünk a baráti és kartársi szeretet nemes érzelmében. Legyünk egyek, mert csak a szoros összetartás adja meg nekünk azt az erőt, melyre boldogulásunkhoz okvetlen szükségünk van!

Nász után.

— A „Magyarország“ után. —
Írta: Tanos Pál.

Ki magyarázhatja meg elfogadható módon az állatoknak ezen nem is eltanult, hanem velükszületett ösztönét? S vajjon csak ösztönnek lehet-e neveznünk azt, ha a farkas, kutya, róka által megtámadott szarvassuták az egyetlen pillanat alatt alakult körbe fogják a borjait és hatalmas rugásaikkal törekszenek megvédeni ezeket is, magukat is? És — vajjon nem volt-e olyan idő is, amikor az oly gögös „észlénynek“ se volt még más fegyvere az éles fogánál, a hegyes körménél, a sulyos öklénél?...

Bizony, bizony: magasabban értékelhető jelenség az, hogy télen olyan nagy szarvass csapatokat láthatunk,

amelyek tisztán csak bikákból, ezekből az esküdt ellenségekből, verődtek össze és együtt is tartanak, amíg már kikelet felé az agancsaikat le nem vetik; s hogy az elhagyott sutacsapatok is magukhoz fogadják ilyenkor a kisebb csapatokat, hogy — többen legyenek.

A bikák, ha a koronájukat elvesztették, talán egymás előtt, talán önmaguk előtt is szégyenkezve, visszatérnek ismét az elhagyott váraikba, ahol újra elvonultan élnek egyedül s ahonnan csak akkor lépnek ki újra a porondra, a küzdőtérre, amikor az új koronájuk az előbbinél is nagyobb diszben, megkeményedve, megacélozódva már újra ott fénylik a helyén s amikor ennek az átértzett ereje és a már pezsgésnek induló fejedelmi vérük újra arra készíti őket, hogy megszerezzék, ha kell, ki is vivják maguknak a mentül nagyobb háremet a közeledő újabb nászukra.

De a sutacsapatok, ha elbocsátják is maguktól a télre befogadott jövevényeket, együtt maradnak s maguknál tartják az ifju nyársas, villás bikákat a tél multával, a kikelet megérkezésekor is. Csak a közeledő

Elbánás a csapdába került ragadozókkal.

Irta: Sólyom.

— A „Zoologiai Lapok“ után. —

A hivatásos vadászoktól joggal elvárható, hogy a hatalmába került állatokkal, főleg azokkal, melyek törbe-ejtés, csapda s hasonló módon jutnak kezei közé, szakavatottan el tudjon banni s egyben szem előtt tartsa az állatvédelem szempontjából mindazt, a mi már az állatkinzás határvonalait érinti, egyszerűen a vergődő állatot, ha az még oly félelmes, gonosz, garázdálkodó, se hagyja ok nélkül kinlódni. Ezek mellett különös figyelemmel kell lenni egyes becsesebb prémezetű állatok bőrének lefejtésekor a gereznára, mert pl. egy-egy vidra, hermelin vagy hasonló fajta ragadozó prémje a legnagyobb gondot, figyelmet igényli, ha t. i. azt nem akarjuk, hogy a becses zsákmány értéktelen kadáverré sülyedjen.

Néhány tájékoztató utbaigazítást szívesen közlök s bár úgy tudom, hogy azok legtöbbje közismert, szívesen veszek szakavatott vadásztársaim részéről egy-egy kiegészítő újabb adatot, utbaigazítást.

Kisebb fajta ragadozóink legtöbbjét, így főleg a legkülönbözőbb menyétféléket, nyest, nyuszt stb.-it rendszerint zsákba huzzák s kemény kőfalhoz sújtják addig, míg az állat életjelt többé nem ad magáról; még biztosabb, célravezetőbb, ha a zsában levő állatot fejénél fogva a földhöz szorítjuk s e közben erős csizmánkkal vagy más erős szöggestalpu lábbelivel mellkasát bezúzzuk.

Rókát, vadmacskát, borzot rendszerint egy kemény furkossal szoktak orrtövére sújtani; ettől csakhamar elkábulnak, sőt bele is pusztulnak, ámde ovatosságból célszerű a nyakszirt és hátgerinc táján a kábultságból olykor felocsudó állatot késünkkel jó mélyen végighasítani. Ilyen esetben az állat orrára bal lábunkkal rátaposunk jobb térdünkkel mellkasára ereszkedünk s így végezzük dolgunkat; ilyen elővigyázat nélkül könnyen

megeshetik, hogy a halálküszölmében vonagló állat éles karmai nem éppen kellemes nyomokat hagynak rajtunk.

A kisebb fajta, kevésbé veszedelmes szárnyasok mellkasát kezünkkel erősen összeszorítjuk; ezáltal elvonjuk tőle a levegőt s az állat hamarosan megfullad. Nagyobb fajta ragadozó-szárnyasok fejét botunkkal jó erősen a földhöz szorítjuk, azután a fejét elvágjuk; — a csapkodó szárnyakat két végüknél fogva már előbb hatalmunkba ejtjük, a karmokat pedig lábbelinkkel igyekezzünk leszorítani, mert főleg a nagyobb fajta ragadozó szárnyasok végvergődésükben szárnyaik és karmaikkal veszedelmesen védekeznek, úgy, hogy rendszerint legalább is két ember végezhet velük csak biztosan.

A kimult állat nyeldekölőjét azonnal jól be kell tömni mohával vagy más megfelelő kéznél levő anyaggal, nehogy a kiömlő vér a finom, drága prémezetet elértéktelenítse; ugyanez áll a keresettebb és szebb tollazatra nézve is.

Ha a helyszínén nincsen idő és alkalom az állat bőrét lefejtetni, legalább is 24 óráig várni kell azzal, míg a test egészen megmerevedik.

A lefejtést először a jobb, azután a bal első lábon kezdik s mindig a belső felén, középtájon, egyenes vonalban, a mellkas irányában; a két első lábból kiinduló metszési vonalaknak nem szabad egyesülniök, csakis szimmetrikus irányban kell azoknak haladniok. A hátsó lábaknál csak úgy kezdjük a két metsző vonal műveletét, mint az elsőknél tettük s haladunk azokkal egészen a has faláig.

Most már hozzákezdhetünk, előbb elől, azután hátul az óvatos lejtéshez; a fark ugyancsak alsó felén végzett bemetszéssel kerül lefejtés alá. Az állatot, — pl. vegyük a rókát — hátsó lábainál fogva alkalmas helyre akasztjuk s itt teljesen bevégezzük a még hátra levő lefejtést; a fej közelében erőteljes, de mindig óvatos huzogatással fogunk csak célt érni; a szemek környékét

anyaság boldog előérzete vezeti el közülük az egyiket is, a másikat is a szükséges időre oda, abba a rejtett sűrűségbe, ahol a születendő magzatjuk bölcsőjét megépítik aranyszínű falevelesből és efölött örvendezhetnek háborgatás nélkül. De nemsokára már ismét ott vannak a csapatjaiknál, ahol akkor már ficáinkolnak, lábatlanok a tarkapöttyös hermelinbe öltöztetett ujszülöttek is.

Azután pedig majd csak ismét meg kell felelniök az ő asszonyi hivatásuknak. A most még rejtőzködő basájuk majd nemsokára újra megkeresi, megtalálja, odatereli, odakényszeríti őket maga elé a féltékenyen öltözött háremben.

*

A hűtlenül elhagyatottak tudják, hogy ennek így kell lennie, hogy ez az ő sorsuk. És bű, gond és fájdalom nélkül meg is nyugosznak ebben a sorsukban. Sőt talán még örülnek is ennek. A násznak az élveiből ők is bőségesen kivették a részüket, amelylyel meg is lehetnek elégedve. A szinte türelmetlen zsarnokságtól pedig megszabadulnak s most már kényük-kedvük sze-

jint mehetnek, barangolhatnak amerre nekik tetszik. A basájuk védelmét sohase érezték, sőt nekik maguknak kellett ő fölötte is örködniök s nagyobb vigyázattal gondoskodniok ennek a bizontalanságáról is. Most már ez is könnyebb lesz, mert az egész sutacsapat engedelmesen követi az elismert családfőt, a tapasztalt vezért; s mert nem lesz többé közöttük szüntelen hallható az az áruló bögés, ordítás, mely messziről odavezetett hozzájuk minden veszedelmet.

De nagy szükség is volt már rá, hogy ez az ordítás, bömbölés elnémuljon. Szent Terézia napja fölvirradt s ez megszüntette egy csapással azokat a szigorú anyagi és erkölcsi törvényeket, amelyek őket eddig minden emberi veszély ellen megoltalmazták s most az eddig üldözött bikákat avatta szentekké. Ez a nap őreájuk szabadította a vérengző emberek szenvedélyét s teljesen kiszolgáltatta őket ezek gyilkos golyóinak.

De nagy szerencsájük nekik ebben a veszedelemben, hogy a fák levelei már legnagyobbbrészt lehullottak s immár vastagon elborították a vesztükre készített cser-

különös elővigyázattal kell körülmetzeni; egyébként orr, száj és fülek csekély fáradsággal fejlődnek lefelé.

A fejtőkésre nem sok szükség van, azzal inkább csak irányítunk; kellő elővigyázat hiányában a késsel könnyen átmetszhetjük a bőrt és prémet s így az értékét csökkentjük.

A fülekben benmaradó porcogós részeket gondosan ki kell szednünk, mert különben a száriás után a fülek idétlen alakot kapnak; az orr körül is, hasonló oknál fogva alapos kimetszéseket végezzük.

A teljesen lefejtett, kifeszített bőrt megfelelő nagyságú deszkára feszítjük, még pedig mindenkor a szőr-més részével befelé fordítva. A deszkák nagyságát illetőleg, a róka 1.40 méter hosszú, 18—21 cm. széles, 47—50 cm.-nyire hosszában fölfelé keskenyedő deszkát igényel; a fokozatos keskenyedés mintegy 4 cm. végcsucsban végződhetik. A nyest- és nyusztfélénél — az előbbi sorrend betartásával — mintegy 94 cm. hosszú, 9—12 cm. szélességű, 24 cm.-től szűkebbedő, 2—4 cm. csucu deszkát szoktak használni. (Ez adatok tekintetében szakavatottabb adatokat szerezhetünk dr. Lendl Adolf, országgyűlési képviselő ur preparáló intézetében; — magam csak saját gyakorlati s laikus, de bevált tapasztalataim eredményeit közlöm).

A vidrák deszkái valamivel nagyobb méretűek a rókaénál, a vadmacskáé kisebbek, görény és hölgymenyété a nyestnél kisebb.

A deszka közepébe egy 2.1 cm.-nyire kiálló fejnélküli hegyes szöget verünk; a szöghöz az állat orrát hozzáerősítjük s a bőrt rétestésztá kihuzásához hasonló ügyességgel kifeszítjük; a már tovább ki nem feszíthető bőr legszélét apró szögekkel leszorítjuk, az állkapocs környékét pedig egy erősebb szöggel lefeszítjük. A farkot csakis tövénél fogva szabad odaerősítenünk.

A füleket s a meg nem erősítendő előlábakat kemény papírra ragasztjuk, nehogy száradás közben össze-

zsugorodjanak. A szárítást egyenletesen meleg kályha közelében, ne nem túl közel végezzük. Ha a bőrös rész eléggé kiszáradt, kihuzzuk a szögeket s a prémes részt szárítjuk ki teljesen, a mi rövid idő alatt megvan. A teljesen kiszáradt bőrt porolással puhítgatjuk s a prémet szépen kifésülgetjük.

Az így kezelt prémeket mindenkor jó árban lehet értékesíteni.

Vizi-vadászat Angliában.

A sportoknak, így a vadászati sportnak is az igazi hazája Anglia. Jóllehet, hogy az angolok sokkal később kezdtek hozzá a vadászati, illetve a löfegyverrel való vadászati sporthoz, mint más nemzetek, ma mégis ők a legkülönbek ebben is az egész világon. Óriási összegeket áldoznak a sportért, különösen a tenyésztésért, a mennyit más nemzet talán nem is áldozhatna.

Természetes, hogy az angoloknak fegyvereik is tökéletesebbek. Hasztalan volt azonban a legtökéletesebb fegyver is, a mikor arról volt szó, hogy az angol tengeröblökben óriási tömegben összeseregülő vizi szárnyasokból nagyobb zsákmányra tegyenek szert.

Mi magyar vadászok nagyon jól tudjuk, hogy a sik, nyílt vizeken hiába próbáljuk megközelíteni a tőke-, a csörgő, a cigány, a fecskefarku s a többi fajta kacsák nagy sokaságát, mert ezek nem igen szoktak puskalövésnyire bevárni a vadászt s nem lehet rájuk még a legnagyobb szemű söréttel sem eredményesen vadászni. A Balaton, a Fertő, a szegedi Fehértó bár körül van véve lesgödrökkel, de ezeket is csak akkor lehet eredménynyel használni, ha nagy szélfúvás van, a mikor a vizi szárnyasokat ide-odahajtja a szél. Ilyenkor egész

késző utakat, amelyeket így most már söpörni, tisztán tartatni, nesztelenül használni nem lehet. Még sok apró ágot is tördeltek ezek közé az őszi szelek s így ott is csak úgy messzire hallhatóan zörögnek, ropognak az emberi lépések, mint bárhol másutt a vastag levelesben. Hanem azért nagy és folytonos a veszedelem, mert sok másféle fortélyuk is van a vadászó embereknek. S ezt ők nagyon jól tudják. Ezért aztán egy lépést, egy mozdulatot se tesznek vigyázatlanul. A vezértehén, vagy az, amelyik ezt éppen helyettesíti, mindig jól a csapat előtt jár s ezt megelőzni a többiek soha meg se kísérlék. Óvatosan tesz néhány lépést, aztán megáll, körültekint, fülel, szimatol s ha nem sejt veszélyt, csakhamar folytatja az útját ilyen megszakításokkal, de ha valamitől gyanút fog, hosszú ideig nem mozdul, amíg vagy a gyanuja eloszlik, vagy pedig, ez alaposnak mutatkozván, mint a villám, úgy tör vissza az egész seregével. Ha az útjában valamely tisztás helyhez, uthoz, nyíláshoz ér, oda a legnagyobb óvatossággal közeledik s csak a fejét dugja ki valamennyire, hogy mindent jól

szemügyre vegyen, kifüleljen. És ha rászánta magát, hogy a csapatját átvezeti, akkor ezt a legnagyobb sietőséggel teszi. Nappal, világossal nem mozdulnak ki önként a tanyáikról; csak a sötét éjjelek leple alatt vonulnak ily módon a legelő helyeikre, a vízre, a fürdőikre.

Vajjon azt is tudják ezek az állatok, hogy csak ők látnak, de az emberek vakok a sötétségben?

Igy bizony nem könnyű még a gyakorlott vadásznak se, hogy jó lövésre kapja azt a szarvastehenet. Ezért a vadászásuk leginkább hajtásokkal történik. Mert haj, ha a tanyájukra törnek az emberek, akkor ezek a halálraremült szegény vadak észvesztetten rohannak ki merre lát és vakon mennek neki a golyót okádó puskanak is. Ilyenkor szétszóródnak a csapatok és csak nagy bajjal tudják a következő éjjelen egymást újra megtalálni a megmaradtak. Hej, de sokszor hiába várják, hasztalan keresik a hiányzókat! Az egyik az édesanyját, a másik a testvérét vesztette el. És ezeket bizonyosan meggyászolják, talán még meg is siratják valamennyien...

közel jönnek a lesgödrökhöz a vizek szárnyasai s a vadász kiveheti részét a máskor a tavak közepén vigan lubickoló kacsákból.

Az angol vadászok is így látták jó látcsöveiken a messze bent uszkáló vizi szárnyasok százezreit, de megközelíteni nem tudták őket, mert 3—400 lépésnyiről már szárnyra keltek. Ilyenformán csak távolból gyönyörködhetek a vizi szárnyasokban. Közel hozta őket a jó látcső, de csak golyós fegyverrel lehetett egy-két darabot aggatékra szedni.

Ha elmondjuk, hogy az angol vizeken tizszer annyi fajta kacs, rengeteg sok vad, hattyu és vadliba van, mint nálunk, elképzelhetjük, hogy milyen bosszúságot okozott angol vadásztársainknak, hogy tehetetlenül kénytelenek szemlélni a sok vizi madarat, a mit az angolok wild fowl-nak nevez.

Azt tudjuk, hogy a kaliberek mérete onnan és abból származik, hogy a 12-es fegyverbe akkora golyó nyom egy fontot, a 4-es kaliberű fegyverbe pedig olyan, a melyből négy golyó nyom egy fontot és így tovább. Kézifegyverek között a négyes kaliberű a legnagyobb, azonban a síkvizeken levő nagytömegű szárnyasok lövésére még ez is kicsinek bizonyult. Nem maradt más hátra tehát, mint hogy akkora fegyvert készítettek, melynek kaliberét már nem számították a fent jelzett módon, hanem Á. B. jellel látták el. Ezekbe a fegyverekbe félfont löport és három és félfont nagyszemű göbecset tesznek. Az ilyent aztán hordozni sem lehet, sem pedig csak úgy kapásból elsütögetni.

Az angol a világ első hajóépítője, mi sem természetesebb, mint hogy ezekhez a kis ágyukhoz olyan csónakot készített, mely magába foglalja az ágyut s így a kinek pénze és kedve van az ilyen exkurzióhoz, kedve szerint tehet naponta 8—10 lövést és 3—400 drb. különböző értékes és érdekes vizi szárnyast lőhet. Az ilyen fegyverek ára 2000—2500 korona, a ladik ára ugyan-

ennyi. A fegyver végigfekszik a ladik egész elején, vége a ladik orránál van, de mert az óriási lökés még a ladikban is kárt tenne, különböző rugók segítségével ellensúlyozzák a lökést. A fegyvert jobbra-balra, fel és le lehet hajlítani s a célzás úgy történik, hogy a fegyver agya vállhoz kerül, de a lökés mégse érezhető.

A ladik mindkét vége viaszos vászonnal van bevonva, hogy a hullám tele ne verje vízzel, a vadász hason fekszik, csak a két keze van jobbról-balról kint. Mindenik kezében két kis lapát, melyekkel a ladikot a mit sem sejtő vizi szárnyasokhoz hajtja. Egy lövéssel olykor 80—100 darabot is el lehet ejteni. Biz ez szörnyű mészárlás, de néha magunk is szeretnénk ilyen fegyvert, a mikor tehetetlenül nézzük nagy tömegű tova vonuló vizi szárnyasainkat.

F. J.

Az Évkönyv.

Bár mikép is igyekeztünk, az Évkönyv jövő évi január hó közepe előtt alig fog megjelenhetni. Oka ennek részben az, hogy a megrendelések késése miatt annak nyomás alá bocsátását csak későn lehetett megkockáztatni, másrészt pedig az, hogy terjedelme a tervezettnél sokkal nagyobb lesz, mert előreláthatólag felül fogja haladni a 200 oldalt. Természetes, hogy ezáltal értéke csak növekedik, de növekedni fognak kiadásaink is, mely okból ismételten kérjük a tisztelt kartársakat, hogy ezeknek a nagy kiadásoknak a fedezhetését az Évkönyv megrendelésével lehetővé tenni szíveskedjenek, mert az eddigi megrendelések még mindig nem elegendők a kiadással járó költségekre. A megrendelt példányok száma eddig csak valamivel haladja túl a

Hanem a legnagyobb bajokba mégis a saját minden óvatosságot feledő kíváncsiságuk dönti a sutákat. Emiatt önként mennek bele abba a veszedelembe, amit az ember eléjük állit.

Amikor már leesett a hó s ez a szép fehér szőnyeg vastagon takarja az erdő harasztját, hogy nesztelenül siklik rajta a szán: akkor a tapasztalt vadász szánkóba fogatja a lovait s ezen, ezekkel barangolja be az erdei utakat. Vagy itt, vagy ott, több helyen is, megérzik, meglátják ezt a mindig figyelő suták. És fölkelnek világos nappal az ő nyugvóhelyeikről és mennek, sietnek a lassan sikló szán felé, a tüsszögő lovak közelébe. Nem gondolnak ilyenkor semmi veszedelemre, nem látnak mást, csak a lovakat.

És bámulják ezeket önfeledten. Csodálkozva nézik, sokszor olyan közelségből, hogy csaknem az ostorral is elérhetők, hogy náluknál, még az ő szépséges bikáiknál is szebb állatok vannak még a világon. S amig talán azon töprengenek, hogy hogyan, miként ismerkedhetnének meg ezekkel közelebből: hirtelen villám csap

ki közéjük abból a szánból s ezzel az ő nagy ellenségük, az ember, akinek ottlétéről most tudomást se vettek, egy, néha két testvérüket is agyonsújtotta!

Könnyű módja ez a szarvastehenek vadászatának, amely különben a bikák vadászatához se szépség, se inger, se izgalom, se poézis szempontjából még csak nem is hasonlítható.

(Folytatás és vége.)

Elszólta magát. — Maga még nem is tudja, hogy az én leányomat Rákóczi Izidor eljegyezte?

— Oh kérem, már régen tudom.

— De hiszen csak tegnap volt a hivatalos eljegyzés.

— Kérem én már két hónap előtt adtam neki előleget a hozományra.

*

Tolvaj. — Az a Grünblatt nagy tolvaj!

— Ne mondjon, hiszen nódyszerűen áll. És edj ilyen gazdag ember odjo magát a tolvajlásra! Nü, és mit lopjo?

— Egész nap lopja a — napot.

hétszázat, már pedig bizva abban, hogy a közhasznú és szinte nélkülözhetetlen mű nagy kapósságnak fog örvendeni, azt 2000 példányban készítettük. A karácsonyi szent ünnepeken szeretjük jóbarátainkat valamivel megörvendeztetni. Reméljük, hogy a mi barátaink azzal fognak meglepni, hogy a közelgő karácsonyig sietni fognak az Évkönyv megrendelésével.

A lapunk múlt számában közlöttéken kívül még a következők küldték be megrendeléseiket:

453. Kovács Mihály, M.-Apáti.
454. Pisko Pál, Bábaszék.
455. Vécsei Lajos, Kisszeben.
456. Dániel Rupert, Telki.
457. Tihanyi József, Redeg.
458. Vigh János, Roskány.
459. Holecskó Mihály, Betlér.
460. Volf György, Baracs-puszt.
461. Sterczl Jakab, Királymező.
462. Lótos János, Görgényszentimre.
463. Szamosközy Bálint „
464. Szabó József (2 p.), Aranyoscsárda.
465. Máyer Ferenc, Tárnok.
466. Klinovszky István, Ó-Palánka.
467. Szilágyi Antal, M.-Szakos.
468. Pálos Konrád (3 p.) Nagykároly.
469. Csitkovits Antal, Osztró.
470. Nagy János, Déda (Bisztra).
471. Baka János, Csurgó.
472. Szilágyi Palkó János, Zenta.
473. Thonhauser Antal (5 p.), Bélabánya.
474. Laczkovits Ferenc, Szolcsány.
475. M. kir. erdőgondnokság (10 p.), Vajdahunyad.

A NAGYVILÁGBÓL.

Válságos idők közepén állunk. Bekövetkezett az, a mitől előre félni lehetett. Az országgyűlés tanácskozó terme dulakodás és harc színtere lett folyó hó 13-án, a mikorra a honatyák össze lettek hiva, hogy az ország dolgai felett tanácskozzanak.

Lapunk irányával ellenkezik, de nincs is nekünk megengedve a politizálás s ezért csak röviden adjuk elő a száraz tény.

Az országos gyűlés az elnök által 13-ikának (szencsétlen szám) délelőtti 9 órájára lett összehiva. Jóval előbb már kíváncsi néptömeg lepte el az országház előtti térséget. Az ellenzéki képviselők nagy számban vonultak be a házba, hol a lépcsőházban egy rendőrségi tisztviselő állt. Ezt a képviselők nem akarták tűrni s miután felszólításukra távozni nem akart, többen megragadták s a kapuból az utcára lökték.

Az ellenzéki képviselőket már ez is nagy mértékben felizgatta, de izgatottságuk még fokozódott, mikor a tanácskozási terembe lépve, ott az elnöki emelvény körül eddig még soha nem látott öröket pillantottak

meg. Ezek a felszólításra szinte vonakodtak eltávozni, mire őket az ellenzéki képviselők megrohanták s bár újabb örök siettek segítségükre, valamennyiüket kiverték a tereméből. Az elkeseredett és felizgatott képviselők ezután valóságos rombolást vittek végbe. Összetörték az elnöki emelvényt, összetörték a miniszteri bársonyszékeket, felborították a Ház asztalát s összetépték az azon elhelyezett törvénykönyveket.

Természetes, hogy ezek után tanácskozásról szó sem lehetett az ellenzéki képviselők délután 2 órakor vonultak ki az országházból az utcára, hol az összeverődött néptömeg nagy tüntetéssel fogadta őket.

Hogy mi lesz ennek a kezdetnek a vége: vajjon ki tudná előre megmondani? Azt már is híresztelik, hogy a kormány elhatározta lemondását.

A keletázsiai harctérről újabb nevezetesebb hírek nem érkeztek. Port-Arthur ostroma tovább folyik az eddigi mederben, de annak eredményéről nem lehet tiszta kép nyerni. A japán részről eredő hírek nagyon válságosnak modják a védő sereg helyzetét, ezzel ellentétben az oroszok azt állítják, hogy az még nem annyira válságos, a vár kapitulációjáról még egyáltalában nem lehet szó s végső esetben az egyes erődök külön-külön fognak a végletekig védekezni. A mandzsuri harctéren még mindig csak az előőrsök apróbb csatározásai folynak s csak pár nap előtt volt hevesebb összeütközés, midőn egy japán hadosztály bekerítő mozdulatot tett, az oroszok azonban törbe csalták s annyira megverték, hogy állítólag 1000 halottat s még nagyobb számú sebesültet vesztett.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A tojás konzerválása.

Az összegyűjtött tojás nyáron át hűs helyen rakározandó és az egy hét alatt összegyűjtött tojást langyos vízbe mártott ruhadarabbal megmossuk, száraz ruhával letöröljük és tiszta fehér vazelinnal bedörzsöljük úgy, hogy a tojáshéjra csak vékony vazelinréteg tapadjon. Ezután egy ugorkásüvegbe berakjuk a tojásokat úgy, hogy szorosan egymás mellett feküdjenek; ezen célra oly nagy üveget kell választanunk, hogy a konzerválandó tojásokkal azt színültig megtölthessük, az üveg nyílását pedig néhány fadarabbal úgy rekesztjük el, hogy a felső tojások a konzerváló folyadékból ne emelkedhessenek ki. A konzerváló folyadék 3—5 rész vizüveg (gyógyfűszerkereskedésekben kgrammonként 44 fillérért kapható) és 95—97 rész felforralt víz keveréke. Ezt lehűtve, beöntjük a tojással telerakott üvegbe és ezután bekötjük azt. Hogy a tojások sárgája ne ülepedjék egy oldalra, két hetenkint az üveget aljával fölfelé és két hét múlva ismét fenekére kell állítani. Ha nagyobb mennyiségű tojást kell konzerválni, üveg helyett hordót használhatunk. Az eladás előtt néhány nappal ki kell szedni a tojásokat és száraz helyre rakni, hogy kissé

megpuhult héjuk ismét megkeményedjék. Ezen eljárásal a tojás hónapokig eláll, héján semmi sem látszik és kifőzésre éppen olyan jó, mint a friss.

Méz-eltevés.

Legjobb, ha a mézet mázos fazékban vagy üveg-edényben tesszük el. Az edényt egyszerűen le kell takarni, esetleg kössük be pergament-papírral, ez még jobb. A méhészek rendszerint viasskot olvasztanak fel s azt öntik a méz tetejére, hogy a levegőtől elzárják, persze ezáltal még tartósabb. Fahordócskába is el lehet tenni a mézet, habár ez nem nagyon jó, mert ha sok ideig áll benne, akkor a hordó meghasad, léket kap. A pléhből készült edényt, mint méztartót, a legtöbben nem szívelik, azt állítják, hogy ettől rossz ízt kap a méz. Ez lehetséges, ha hosszabb ideig áll benne, de rövid ideig bátran tarthatjuk ilyen edényben, a nélkül, hogy ízét rontanók. Állítsuk a mézzel megtöltött edényeket száraz helyre. Az erős téli hidegtől óvni kell, ugyancsak a nagy melegtől, mert mind a kettő ártalmára van a méznek.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Ki találta föl a puskaport?** Berlinből írják:

Az iskolában eddig azt tanították, hogy a puskaport valami Schvare Berthold nevű barát találta föl. Később azonban már azt haljuk, hogy ez igen valószínűtlen dolog és hogy csak monda, a mely épp oly kevésbé hiteles, mint a svájci Tell-monda. A minap azonban érdekes leltre bukkantak, a mely ismét arra enged következtetni, hogy a puskaport csakugyan egy német barát találta föl, nem említve meg azt, hogy a puskaport a kínaiak már jóval előbb ismerték. Igen valószínű dolog, hogy nálunk önállóan jutottak valami fölfedezésre, a melyet másutt már rég óta ismertek és különösen Kinával a középkor végén Európa oly keveset érintkezett, hogy szinte kizártnak tekinthetjük a kínai befolyást. 1635-ből való arab kéziratot találtak a minap, a melynek címe: „A tiszteletről és előnyökről, a melyek arra hárulnak, a kik a háborut ágyu segítségével viselik.” Ebben az iratban mondja a mozlim szerző, Ibrahim Ibu Amed Ghänim Ibu Muhamed al-Andaluzi, hogy a puskaport már 265 évvel ezelőtt 1370-ben egy német barát föltalálta. Világos, hogy egy fölfedezésre való hivatkozás annál hihe-
tőbb, minél közelebb esik időben ez az utalás a fölfedezéshez és ha 265 esztendő se éppen valami csekély idő, mégis sokkal kevesebb, mint a mi 1370 óta eltelt. Hitelességét fokozza még az a körülmény, hogy a tudós arabnak rendelkezésére állottak még oly kéziratok, a melyek később a harmincéves háboru pusztításai alatt megsemmisültek. Mindenesetre a mozlim könyve nagyon alkalmas arra hogy, azt a nézetet támogassa, hogy a puskaport egy német barát földözte föl. Egyébként ez a munka más tekintetben is igen érdekes. A szerző egyik utóda volt azoknak a móroknak, a kiket Spanyolország-

ból kiűztek, de az araboknak régi nyelvét már elfelejtették. Csak a spanyol nyelvet bírták. A szerző főtörekvése az volt, hogy hitsorsosainak a fegyverek kezelését megmagyarázza, hogy ez által abba a helyzetbe jöjjenek, hogy az izlam uralmat ismét visszaállítsák Spanyolországban. E célból írta művét az ágyu szerepéről a háboruban, de ellenségeiknek nyelvét kellett felhasználnia. Később azonban, mivel az arabok legnagyobb része csak arabul és nem spanyolul beszélt, lefordította arab nyelvre és pedig arra teremtett emberrel, Ahmed Ibu Oasim al-Andaluzival, a marokkói szultán volt tolmácsával, a ki Spanyolországba való diplomáciai küldetése idején az ország nyelvét teljesen elsajátította. Ebben a formában maradt reánk is ez a fölőtte érdekes művelődéstörténeti munka.

Figyelmeztetés. Az év végével számadásainkat lezárunk kell s így újból figyelmeztetjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kik a multa nézve hátralékban vannak, kötelezettségeik teljesítésére, megjegyezvén, hogy mindazoknál, kiknek hátralékuk a félévi előfizetési-díjat eléri s addig kiegyenlítve nem lesz, a lap további küldését jövő évi január hó 15-ével beszüntetni s tartozásaikat postai megbízás útján beszédni fogjuk, mi által nekik fölösleges költségek, nekünk pedig kellemetlenségek lesznek okozva.

NAPI HIREK.

— **Főuri vadászatok.** Kis-Jenőről jelentik, hogy ott f. hó 12-én a bánkuti vadászaton terítékre került 1269 nyul, 367 fácán, 149 fogoly. Jelenleg Kis-Jenőn időznek József Ágost kir. herceg nejével, Zichy Elza grófnő udvarhölgy, Koburg Fülöp, Konrád bajor herceg, Libits jószágkormányzó, Sterninger báró altábornagy, Zichy István gróf, Batthyány Béla gróf, Berchtold gróf, Révay Simon báró, Keltz Gyula kamarás, Lindeloff Henrik báró, Ludvig máv. elnökgazgató és Almássy báró. — Pallaviczini Sándor örgróf csongrádmegyei pusztaszeri birtokán november hó 30-án vadászatot rendezett, melyen Lobkowitz Ferdinánd, Dietrichstein és Trauttmansdorff Károly hercegek, Bellegarde Ágoston, Althmann Róbert, Apponyi Géza, Colloredo Ferdinánd, Willcek János grófok, a házigazda és fia vettek részt. Terítékre került a 4 napig tartó s 700 hajtóval eszközölt vadászaton 10.177 darab nyul, 1760 darab fácán, 155 darab fogoly, 2 róka, 33 különféle vad és 19 darab őz. — Zichy János gróf zichyujfalusi uradalmában folyó hó 3., 4. és 5-én tartották meg az őszi nagy vadászatok. Résztvettek a háziuron kívül: Dégenfeld Pál gróf, Keglevich Miklós gróf, Károlyi Lajos gróf, Meszleny Benedek, Zichy István és Kázmér grófok. A vadászat eredménye 975 drb. nyul, 500 drb. fácán és 97 drb. fogoly volt.

— **Fenevadak a borgoi havasokon.** Marosán Oktávián földrai lakos, mint Borgó-Prundról írják, a minap kocsijával Kosnára igyekezett. Magura Kalulaira érve, az emberek figyelmeztették, hogy néhány nap óta sok farkas csatangol a vidéken. Marosán tréfára vette a dolgot s tovább hajtatott. Alig ért azonban a Pripora nevű csucsra, husznál több farkas támadta meg. Marosán kétségbeesetten védekezni kezdett. Baltájával neki ment a fenevadaknak, de ezek nem tágitottak s egyik lovát csakhamar a földre teperték. Erre fáklyát gyújtott s a lobogó tüzzel rohant a farkasoknak. Az ordások néhány lépésnyire hátrálni kezdtek. A havasokban elszórtan lakó oláhok végre észrevették a küzdelmet, a mire baltával és vasvillával fölfegyverkezve neki rontottak a farkasoknak. Iszonyu küzdelem fejlődött ki, miközben három ember megsebesült. Végre menekülésre kényszerítették a bestiákat. A hirtelen támadt kemény tél a medvéket is kiűzte a rengetegből. Aszu-Besztercén ugyanis egy medve a községbe rontott s egy juhakolban nagy pusztítást vitt véghez.

— **Vonatból kidobott katona.** Enders János 24 éves közös hadseregbeli szakaszvezető felszállt Rákospalotán a személyvonatra, a mely Budapestre indult. Már az állomáson, mikor a vonat még el sem indult, hallotta, hogy a szomszédos fülkében ülő utáskatonák garázdálkodnak. Karddal támadtak a békés utasokra és nőket inzultáltak. Enders bement hozzájuk és csendre intette az utászokat, kik közül az egyik visszafelelt:

— Hallgass, te kutya!

A szakaszvezető erre pofonvágt a utászt. Mikor a többiek ezt meglátták, nekitámadtak a szakaszvezetőnek és ütlegetni kezdtek. Enders megakarta huzni a vészféket, de ez nem sikerült már, mert négyen megfogták és a mint volt, azon véresen, kidobták a robogó vonatból. Enders félóráig eszméletlenül hevert a sineken, majd feltápáskodott s bevánszorgott Rákosra. Onnan a 12 órai utolsó vonattal Budapestre hozták. A nyugati pályaudvaron a mentők bekötözték sebeit és elszállították a helyőrségi kórházba. Enders eszméletlenül hever az ágyban, a katonai hatóság még nem hallgatta ki, a merénylő katonákat pedig nyomozzák.

— **Gyilkosság önvédelemből.** Kecskemétről írják, hogy a kecskeméti esküdtbiróság Balla László szőlőcsősz fölött hozott ítéletet, a ki Nagy Gergelyné haragosát önvédelemből lelőtte. Az esküdtek Balla Lászlót bűnösnek mondták ki, de megállapították a jogos önvédelmet s a törvényszék a vádlottat fölmentette.

Szerkesztői üzenetek.

Schneller Lipót urnak, *Pincehely*. Arra nézve nem ismerünk ugyan szabályt, hogy vadász-segédde hány éves korban nevezhető ki az ifju, de azt hisszük, hogy itt is éppen úgy, mint az erdőlegényeknél megkívánják a hatóságok a 17 éves életkort. Tegyen azonban kísérletet, hátha uradalmának sikerül a fiát mint felfogadott vadász-segédet feleskettetni, mely esetben az eskübizonyítvány alapján jogosítva lesz fegyverviselésre. Ha így nem menne a dolog, váltson neki vadász-jegyet, mi ellen nem lehet

akadály. — **Lótos János** urnak, *Görgény-Szt.-Imre*. A 2 évkönyvet egy csomagban becses címére fogjuk küldeni. A szakiskolás ifjak részére az igazgatóságokhoz intézett előfizetési felhívásban az évkönyvet 1 kor. 40 fill. kedvezményes áron ajánlottuk. Vajon értesítve lettek ezek erről? — **Keveresán György** urnak, *Ó.-Pécska*. Levelező-lapon ugyan már értesítettük, de nagyobb biztonság okáért itt is értesítjük, hogy az erdőlegényi állás nincs a 24 éves életkorhoz kötve, így tehát bátran folytathat. Erdőlegénynek még szakvizsgai bizonyítványra sincs szüksége, mert hiszen ez az állás az előkészítő iskolája. — **Kozlik Ignác** urnak, *Dobó*. Jó kívánságait őszinte szívből viszonzozzuk.

A kiadóhivatal postája.

Szilágyi P. Márton urnak, *Dobul*. Az 5 korona előfizetést köszönettel vettük. — **Csitkovics Antal** urnak, *Osztó*. A címet kiigazítottuk. Előfizetése jövő évi január hó végeig van rendezve. — **Szlávik Géza** urnak, *Ghymes*. Igen, előfizetése a folyó év végeig rendezve van. — **Faraktár-erdőgondnoksági altiszti személyzetnek, N.-Bocskó**. Feljegyzéseink szerint előfizetésük mindig a naptári évnegyedek szerint volt megújítva s így a most beküldött 2 kor. is október—decemberre és nem december—februárra szól. — **Dudás Ferenc** urnak, *Császló*. A kedvezmény nyújtásával lapjára rá kellett fizetnünk, de ezt akkori viszonyai mellett indokoltnak láttuk tenni. Most, midőn nem csak nyugdíjat huz előbbi állása után, hanem új állása is jövedelmez, így tehát számos kartársnál van kedvezőbb helyzetben, nem találjuk indokoltnak a kedvezmény további megadását, melyet ilyen viszonyok mellett Ön sem tarthat méltányosnak. — **Botya Sándor** urnak, *Csebz*. Szíves ígéretének beváltását várjuk. — **Farkas János** urnak, *Senyő*. A 2 kor. előfizetési-díj beérkezett s ezzel előfizetése múlt október hó végéig van rendezve. A beküldött összeget csak azoknál nyugtázzuk, kik ezt határozottan kívánják s ilyen kívánságot az Ön által küldött utalványon nem találtunk.

Hirdetések és pályázatok.

Számítan

a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülők és erdőaltisztek részére.

Irta: **Békly Albert**,

4—

m. kir. erdőész,

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.) **Ára:** 2:40 K, bérmentve 2:60 K.

Sz. 400/1904.

Erdőőri állások.

Alólírt uradalomnál 600 korona évi fizetés, lakás vagy lakbér és a szükséges tüzfaiellménnyel javadalmazott **két erdőőri állásra** pályázat hirdetik.

Pályázók az erdőőri szakiskola sikeres elvégzését, az erdőőri szakvizsga letételét s azt, hogy katonai szolgálatuknak eleget tettek tartoznak igazolni, valamint életkoruk s eddigi szolgálatukat, s hogy a magyar nyelven kívül a román nyelvet szóbelileg bírják.

Belényes, (Biharmegye) 1904. december 13-án.

A nagyváradi gör. kath. püsp. uradalom
erdőhivatala.

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-T.” gyorsajtóján.

ERDŐSZETI UJSÁG

SAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Pénzküldemények a

„SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA R-T.” címére Szászvárostra, kéziratok a szerkesztőséghez Szászsebesre küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér — sékelt díjak egyezség szerint. —

IX. évfolyam.

Szászsebes, 1904. december 18.

12. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Pártoskodás. — 2. Elbánás a csapdába került ragadozókkal. — 3. Tárcza: Nász után. — 4. Vízivadászat Angliában. — 5. Az Évkönyv előfizetői. — 6. A nagyvilágból. — 7. Hasznos tudnivalók. — 8. Különfélék. — 9. Napi hírek. — 10. Szerkesztői üzenetek. — 11. A kiadóhivatal postája. — 12. Hirdetések és pályázatok.

BLUM és TÁRSA

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14—16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású *****

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Főerdőőri vagy erdőőri

állást keres 44 éves erőteljes férfi,
ki az erdőőri szakvizsgát jó siker-
rel letette, eddig már nagyobb erdőgazdaságnál
irodában is működött, s most is uradalomnál
erdő- és mezőgazdaságnál van al-
kalmazásban. — A magyar és tót
nyelvet szóban és írásban birja. — Szives meg-
keresések a következő címen küldendőek:

Szemán Mihály, uradalmi főerdőőr,
Berzevicze (Bolázsvágás) Sárosmegye. 1–3

Erdőőrök és vadászok részére

legjobb **vadász-fegyvereket** jutányos árban
 ===== szállít =====

Lakatos Károly,

Budapest II., Csalogány-u. 26.

Á r a k: 60, 76, 80 és 96 kor.

Gavallér-puskák: 104, 110 és 130 kor.

A fegyverek mind be vannak löve
s csak a teljesen megfelelők kerülnek eladásra.

Fontos téli idényre!

Téli kalina (filcz) csizmák

 saját gyártmány

erősek, melegek tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jószágért és tartósságáért kezességet vállalok. 🍷🍷

== ÁRA: 8 KORONA. ==

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem

LENGYEL ALBERT

erdőör.

4-4

Alsó-Rákos, Nagy-Küküllő-megye.

✿✿ Élő vad! ✿✿

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri-nyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas árakon vásárol az Élőállatkiviteli vállalat és állat-nagykereskedő:

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám. : : : : :

[illegible]

3061 E. sz.

Valódi ezüst remontoir
női óra, belső porvédő
fedéllel, tiszta, diszes vé-
settél, **9 kor. 50 fillér.**

Kérjen képes árjegyzéket ingyen és bérmentve.

ERŐS GYULA

Nagyszeben, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüstevőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek, Erdélyország legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

SZÉTKÜLDÉS CSAKIS UTÁNVÉTEL MELLETT

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Olecsó és szabott árak, jó és pontos kiszolgálás.

Régi vagy törött ezüst- és aranyeműeket, régi ezüst- és arany-pénzmeműeket, drágaköveket, keleti gyöngyöket a legmagasabb napi árban beváltom vagy fizetésképpen elfogadom.

Vadászszobák berendezése, trophaeák, szőnyegek, új szerkezetű fegyvertartók, reliefképek készítésére, valamint mindenféle állatok művészi preparálására vállalkozom. — Preparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megveszek:

HAERING EDE

SZEGED.

Lakásom: Zsigmond-utca 7. sz.

ÉVKÖNYV

Az ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI ALTISZTI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE AZ 1905-ik ÉVRE

immár munkában van s a következő tartalommal fog megjelenni:

1. Előszó.
2. Erdészeti havi teendők.
3. Vadászati havi teendők.
4. Kivonat az erdőtörvényből.
5. Az erdőmunkásokról szóló törvény.
6. Ministeri rendelet az erdőőri szakiskolákról.
7. " " " " szakvizsgákról.
8. " " a vadőri "
9. " " " hatósági esküről.
10. Vadászati törvény.
11. Fegyveradó-törvény.
12. Kivonat a szolgálati szabályokból. (A fegyelmi vétségekre vonatkozó rész).
13. Fegyelmi szabályok.
14. Fegyverviselés és használat.
15. Utasítás a karabély-töltények használatához.
16. Kincstáriak egyenruha szabályzata.
17. Kivonat a nyugdíj-törvényből.
18. Állandó munkások és napibéresek nyugberezése.
19. Kincstáriak legeltetési jogosultsága.
20. Magvak eltartása.
21. Erdei vetőmagvak és tölgymakk kedvezményes vasuti szállítása.
22. Csemeték csomagolása.
23. Csemeték kedvezményes vasuti szállítása.
24. Felesketett erdőőrök adómentes fegyverei.
25. Utadó alóli mentesség.
26. Hasznos madarak jegyzéke.
27. Duvadak mérgezése.
28. Kitömésre szánt állatok kezelése.
29. Erdészeti és vadászati altisztek címtára.
30. Tárgymutató.

Ezzel a dus tartalommal az Évkönyv terjedelme meghaladja a 200 nyolcadrét oldalt s így vaskos kötetet fog képezni. Az Évkönyvbe foglalt dolgok mind olyanok, melyekre az erdészeti és vadászati altiszti személyzetnek terhes és felelősségteljes szolgálatának teljesítése közben lépten-nyomon szüksége van s így az Évkönyvnek egy erdészeti és vadászati altiszt asztaláról sem szabadna hiányoznia.

Ennek alapján teljesen indokolt az

Előfizetési felhívás

melyet ezennel az Évkönyvre hirdetünk.

Az Évkönyv előfizetési árát potom **2 koronára** tettük, hogy így módjában legyen azt a legszegényebb sorsu erdészeti és vadászati altisztnak is megszereznie.

Az évkönyv nem lesz bolti áru s így abból csak annyi példányt nyomatunk, a hányra az előfizetési díj **folyó évi november hó végéig** hozzánk be lesz küldve. **Siessen tehát mindenki beküldeni a 2 korona előfizetési díjat**, hogy így tájékozva legyünk a nyomtatandó példányok számáról. Az előfizetés beküldője olvashatóan jegyezze fel nevét, lakását, utolsó postáját és a vármegyét.

Az előfizetés a következő címen küldendő:
Az „Évkönyv“ kiadóhivatala, Szászsebes.

Szászsebes, 1904. év október havában.

PODHRADSKY EMIL,

Az ÉVKÖNYV kiadója.

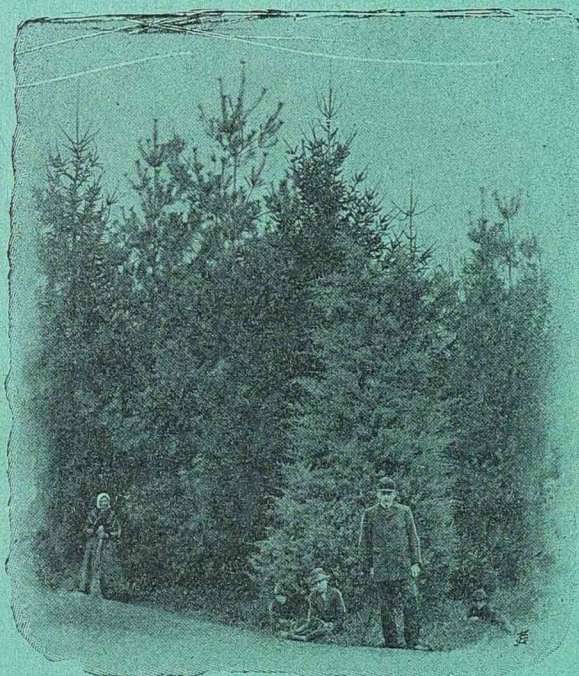
1899. SZEGED: OKLEVÉL. 1900. AZ ORSZÁGOS IPAREGYÉSELET BRONZ DISZ-ÉRME.

1897. ARCACHON: ARANYÉREM, DISZOKLEVÉL. 1897. VILÁGKIÁLLÍTÁS BRÜSSEL: EZÜSTÉREM. 1898. M.-VASÁRHELY: DICSÉRO ARANY-OKLEVÉL.

1900. VILÁGKIÁLLÍTÁS PÁRIS: EZÜSTÉREM. — 1903. MAGYAR ÁLLAM CIMERE. — 1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS ZENTA: EZÜSTÉREM.

Magyar Magpergető-Gyár

Erdei csemetekert

és díszfenyőtelep

Faragó Béla

CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
UDVARI SZÁLLITÓ

== ZALA-EGERSZEGEN. ==

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy **erdei Vetőmag és erdei csemete**, továbbá **díszfenyő** szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitűnő módon megnyilatkozott becses **pártolásában megtartani méltóztassék.** — Cégem erdőbirtokosoktól is szívesen vásárol mindennemű **famagot** és annak idején mintázott ajánlatokat kér.

Az 1902. II. MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁS POZSONY: ARANYÉREM ÉS ELISMERŐ OKLEVÉL.

1903. KERTÉSZETI KIÁLLÍTÁS SZATMÁR: DISZOKLEVÉL. 1903. Cs. és Kir. UDVARI SZÁLLITÓI CIM.

Nyomatott a „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG” gyorsajtóján 1904.